

Dkt. Robert A. Peterson, Ubinadamu na Dhambi Kipindi cha 11, Maelezo ya Kibiblia ya Dhambi Yanaendelea

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Mafundisho ya Ubinadamu na Dhambi. Huu ni kipindi cha 11, Maelezo ya Kibiblia kuhusu Dhambi Yanaendelea.

Tunaendelea na mihadhara yetu kuhusu mafundisho ya dhambi, tukifanya kazi na nyenzo zaidi za utangulizi, kama maandishi ya John Mahoney.

Nambari ya 5, dhambi kwa wakati mmoja inahusisha kutenda, kuacha kutenda, na kutokamilika. Dhambi huainishwa kwa urahisi kama tendo lililofanywa, tendo lililoachwa bila kufanywa, au tendo lililofanywa kwa nia mbaya. Tunapofikiria dhambi kama agizo, tendo lililofanywa, tunazungumzia kufanya au kusema au kufikiria jambo baya.

Kwa mfano, John anaandika, nilipokuwa mdogo, nilivunja dirisha, nikamdanganya baba yangu kuhusu hilo, na kumlaumu kaka yangu kwa hilo. Uongo huo ulikuwa dhambi. Nilivunja kanuni za maadili, kwa kujua na kwa uhuru.

Kwa upande mwingine, dhambi kama kuacha ni kutofanya au kusema au kufikiria jambo sahihi. Kumlaumu ndugu yangu na kushindwa kusema ukweli pia ni kosa la kimaadili. Zaidi ya hayo, kutokamilika ni kujizuia kufanya au kusema au kufikiria jambo baya, lakini badala yake kufanya au kusema au kufikiria jambo sahihi kwa nia au mtazamo mbaya.

Kwa kutumia tukio lililovunjika la dirisha kutoka kwa maisha yangu binafsi, kama ningemwambia baba yangu ukweli kwa sababu nilitaka kuepuka matokeo, ningetenda kwa usahihi, lakini bila nia nzuri, na kwa hivyo bila ukamilifu. Matendo yote ya kimaadili yanahukumiwa kwa kiwango cha tabia takatifu ya Mungu, iliyoonyeshwa katika kanuni zake za maadili. Mpuritani wa Uskoti John Calhoun alifafanua sheria ya maadili kama, nukuu, mapenzi yaliyotangazwa ya Mungu, akielekeza na kuwalazimisha wanadamu kufanya yale yanayompendeza na kujiepusha na yale yasiyompendeza, nukuu ya karibu.

John Calhoun, kitabu kuhusu sheria na injili. Amri Kumi kwa kawaida huonekana kama usemi uliochapishwa wa sheria ya maadili ya Mungu. Kusema uongo, kuiba, kua, kufanya uzinzi, na kumdharau Bwana Mwenye Enzi Kuu ni matendo ya waziwazi.

Kuzivunja ni kutenda uhalifu dhidi ya kiwango cha juu cha maadili. Kanuni nane kati ya kumi za msingi zimetajwa vibaya ili kuashiria mipaka maalum ya maadili. Lakini labda Amri Kumi pia zilikusudiwa kuwa miongozo ya maadili.

Nisingesema labda, ningesema walikuwa hivyo. Kwa mfano, marufuku dhidi ya mauaji pia inaonekana kujumuisha kanuni ya utakatifu wa maisha ya mwanadamu. Kwa hivyo, kutofanya yote tuwezayo ili kuboresha maisha ya mwanadamu pia ni dhambi na huangukia katika makundi ya usahaulifu na kutokamilika.

Kila dhambi, kwa viwango tofauti, inajumuisha kutenda, kuacha kutenda, na kutokamilika kwa wakati mmoja. Sababu mbili za matumizi haya ya sheria zinaonekana wazi. Moja kwa kweli inatokana na jinsi amri ya nne ya kushika Sabato na amri ya tano ya kuheshimu mamlaka ya wazazi inavyoeleza.

Zina asili chanya. Yaani, huvunjwa kwa kushindwa kutii. Kutotii amri hizi ni kuachwa.

Kwa hivyo, kushindwa kuitunza Sabato pia kunaonyeshwa kama kitendo cha wazi. Kutoiheshimu Sabato kunaashiria matendo, maneno, au mawazo fulani. Zaidi ya hayo, ukosefu wowote wa utii kutoka moyoni, kumpenda Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, ni kuitunza Sabato bila ukamilifu.

Sababu nyingine ni muhtasari wa amri zilizotolewa na Yesu. Mathayo 22:36-40, Marko 12:29-31. Upendo ni amri chanya.

Kigezo ambacho Yesu anaweka kwa utii kuhusu amri nne za kwanza ni kumpenda Mungu, kunukuu, kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote na kwa akili yako yote, kunukuu kwa karibu. Kwa hivyo, je, tumewahi kufuata kikamilifu matakwa ya Mungu ya maadili? Yesu anachanganya nia na mitazamo. Kwa hivyo, katika suala la amri ya tisa, bila kusema uwongo, je, sisi huwa wakweli kwa wengine na kwetu sisi wenyewe kila wakati? Je, tumemheshimu Mungu kwa uwezo wetu wote, Amri 1-4? Wakati OMG ni kawaida hata katika utamaduni wetu wa Kikristo, je, tunaheshimu jina lake na utu wake kabisa? Dhambi inajumuisha tabia zetu, tabia zetu, na matendo yetu ya kutotii.

Ndani ya kila tendo la dhambi au kutotenda kuna seti ya mitazamo na nia ambazo pia ni dhambi. Uchoyo ndio kiini cha wizi. Mtumishi wa Elisha, Gehazi, alifuata uchoyo wa moyo wake kwa kumdanganya Naamani na kupokea pesa na nguo ambazo Elisha alikuwa amekataa hapo awali.

Aliporudi, alikabiliwa na swali la kutatanisha kutoka kwa Elisha. Ulikuwa wapi, Gehazi? Haupaswi kucheza na nabii. Haupaswi kucheza na nabii wa kweli wa Mungu.

2 Wafalme 5:25. Mauaji ni usemi wa chuki. Yusufu alikuwa karibu kuuawa na akauzwa utumwani kwa sababu ndugu zake walimchukia. Mwanzo 37:4 na 5. Yesu anaunganisha wazi mtazamo huo na kitendo hicho.

Mathayo 5:21.22. Waraka wa kwanza wa Yohana unatangaza kwamba yeye amchukiaye ndugu yake hutembea gizani. 2:11. Ni muuaji. 1 Yohana 3:15. Na mwongo.

4:20 . Tamaa moyoni haiwezi tu kusababisha uzinzi na uasherati lakini pia inatendewa kwa uzito sawa na kitendo cha uzinzi chenyewe. Mathayo 5:28. Kumbuka mistari ya 29 na 30 ambapo Yesu anatoa wito wa hatua kali katika kushughulikia tamaa. Ninaweza kuongeza kwamba amri ya 10 inayokatiza kutamani inaingia moyoni mara moja, pamoja na mitazamo na nia.

Kutamani mke wa jirani yako na mali zake ni kumtenda dhambi jirani yako na, bila shaka, Mungu. Dhambi inajumuisha hatia na ufidadi. Kwa kawaida, uovu hugawanywa katika aina mbili.

Mojawapo ni uovu wa asili, majanga, na magonjwa ambayo hayahusiani na chaguo la kibinafsi. Matukio ya janga huitwa uovu kwa sababu ya athari zake mbaya mara nyingi . Uovu wa asili hauzalishwi moja kwa moja na dhambi ya mwanadamu bali hutokana nayo kwa maana ya jumla zaidi.

Warumi 8:19-22. Anguko hatimaye liko nyuma ya uovu wa asili. Hata hivyo, kupitia kizuizi cha neema ya kawaida, makusudi ya Mungu bado yanatimizwa na uovu wa asili. Isaya 45:7. Yule anayeumba nuru na kuumba giza, anayesababisha ustawi, na kuumba maafu huleta uovu katika King James Version.

Mimi ndimi Bwana ninayefanya haya yote. Aina nyingine ya uovu ni uovu wa kimaadili. Kwa hivyo uovu wa asili na uovu wa kimaadili.

Tunatumia maneno mabaya, tunazingatia matokeo ya asili, na mabaya, tunazingatia sheria ya maadili iliyovunjwa, ili kutofautisha aina mbili za uovu. Uovu wa kimaadili ni ukiukaji wa sheria maalum ya maadili na mtu anayetenda kwa makusudi. Tendo hilo linatufanya tuwe na hatia mbele za Mungu.

Hatia ni mshirika wa sheria iliyovunjwa. Kusikia ndiyo sababu hatia ni ya ulimwengu wote. Kitendo cha Adamu bustanini kinajumuisha hatia yote mbele za Mungu.

Hatia ina vipengele viwili. Moja ni uwajibikaji wa kibinafsi. Kijadi, wanatheolojia hurejelea lawama hii kama hatia inayowezekana.

Ni hatia inayofuata tendo halisi la dhambi, linaloonyeshwa katika hisia za hatia. Kipengele kingine cha hatia ni dhima ya adhabu, ambayo huitwa hatia halisi. Dhambi zote, kwa nukuu, hutufanya tuwe na hatia mbele za Mungu.

Sio kama tunaweza kuasi au kutoamini au kuwa na kiburi au kujifikiria wenyewe kidogo tu, kidogo sana kiasi cha kujiletea hatia, kwani hatia hutokana na kugeuka katika mwelekeo mbaya, hata hatua inayofuata iwe ndogo kiasi gani. Mathayo 5:19, Yakobo 2:10, na hiyo ni kutoka kwa maandishi ya Marguerite Schuster, Kuanguka na Dhambi, *What We Have Become as Sinners*, 2004. Ninaweza kuongeza kutoka kwa maelezo yangu mwenyewe kwamba dhambi inajumuisha hatia na uchafuzi wa mazingira.

Kwa hivyo, ninachanganya kile ambacho John Mahoney amesema kuhusu hatia na kuongeza uchafuzi wa mazingira, au hatia na ufisadi wa kitamaduni. Uchafuzi wa mazingira ni njia ya kisasa zaidi ya kusema hivyo. Ni vizuri kuwaona hao wawili pamoja.

Zote mbili ni za msingi sana katika kushughulikia dhambi. Na hatia ya dhambi inamaanisha, kama alivyotumbia, hatia yetu mbele za Mungu, kuwa kwetu tumemtenda dhambi na kustahili adhabu yake, kuwa kwetu chini ya ghadhabu yake kwa sababu ya dhambi yetu, au dhambi ya Adamu. Tunatofautisha kati ya dhambi ya asili na dhambi halisi.

Dhambi ya asili ni dhambi ya Adamu, iliyohesabiwa kwa wanadamu, kama tutakavyoona katika Warumi 5:12, na inayofuata. Dhambi halisi ni dhambi tunazofanya. Cha kufurahisha ni kwamba, ni Warumi 5:12 hadi 19, au 21, kulingana na jinsi unavyochukua hatua hiyo, ambayo ni ufafanuzi wa kibiblia wa Mwanzo 3 wa Anguko, kwa upande wa dhambi halisi.

Lakini, katika maendeleo ya nadharia ya Paulo katika Warumi, dhambi ya asili imefichwa huko nyuma katika sura ya 5, na baada ya kutangaza kusudi lake la kuelezea injili, 1:16 na 17, kuanzia 1:18 hadi 3:20, hashughulikii dhambi ya asili, bali dhambi halisi. Kwa hivyo, dhambi zetu halisi na dhambi za asili zinatufanya tuwe na hatia mbele ya Mungu mtakatifu na mwenye haki. Kwa hivyo, hatia inamaanisha kulaumiwa, ikiwa utafanya hivyo, kama inavyotofautishwa na ufisadi au uchafuzi wa mazingira, ambayo ni kategoria ya maadili.

Hatia inasema iwe tunaihisi au la, iwe tunaitenda au la, tuko kwenye shida na Mungu mtakatifu. Tuna hatia mbele zake, Warumi 3:19 na 20. Sasa, tunajua kwamba chochote kinachosemwa na sheria, husema na wale walio chini ya sheria ili kila kinywa kifumbwe, na ulimwengu wote uweze kuhesabiwa mbele za Mungu.

Kwa maana kwa matendo ya sheria, hakuna mwanadamu atakayehesabiwa haki mbele zake kwa sababu ufahamu wa dhambi huja kwa njia ya sheria. Haitumii neno

hatia au hatia, lakini ina dhana waziwazi. Vivyo hivyo, Warumi 1:18 inazungumzia ghadhabu ya Mungu ikifunuliwa kutoka mbinguni dhidi ya uasi wote na uovu wa watu, ambao, kwa udhalimu wao, wanaificha kweli.

Hatia ina maana kwamba tunawajibika, tuna hatia, na tunastahili lawama kwa Mungu, anayefafanua mema na mabaya, kulingana na tabia yake mwenyewe ya utakatifu na haki. Waefeso 2:3, Paulo anazungumzia wanadamu kuwa watoto wa ghadhabu, kama wengine. Kwa asili, wao ni watoto wa ghadhabu, kama wanadamu wengine.

Hasa kile ambacho ESV hufanya, nasi tulikuwa kwa asili, hiyo ina maana kwamba kwa kuzaliwa, watoto wa ghadhabu inamaanisha watu wanaostahili ghadhabu ya Mungu, kama wanadamu wengine wote, ESV. Kwa asili tulikuwa, vitu vya ghadhabu, kwa asili, kwa kuzaliwa, tunastahili kupokea hukumu ya Mungu.

Kwa mfano, ni nahau ya Kiebrania, ambapo yeye ni mwana wa mauti, inamaanisha anastahili kufa. Watoto wa ghadhabu humaanisha watoto, wanadamu, wanaostahili ghadhabu ya Mungu. Kwa hivyo, tunatofautisha hatia, na kwa njia, ni kuitofautisha na hisia za hatia.

Mtu anaweza kuwa na hisia za hatia za uongo, unaweza kuhisi hatia kwa kitu ambacho huna hatia nacho, au unaweza kuwa na hatia kwa kitu na usiwe na hisia za hatia. Hatuzungumzii hilo. Tunazungumzia hukumu halisi, isiyo na upendeleo mbele ya Mungu mtakatifu.

Uchafuzi, neno la kitamaduni ufisadi, linamaanisha sio tu kwamba tuna hatia mbele za Mungu, bali pia sisi wenyewe tumeharibiwa na dhambi. Kwa hivyo, kuna kipimo cha kisheria, hatia, na kuna kipimo cha maadili. Tumechafuliwa, tumeharibiwa.

Uchafuzi ni neno zuri, mradi tu hulioni kama jambo la kuficha. Uchafuzi unaozungumziwa hapa ni kama mji wa Chekoslovakia kabla ya uchafuzi wowote kudhibitiwa chini ya ukomunisti wa zamani ambao niliona picha zake katika National Geographic. Kila kitu katika mji huo kilikuwa cheusi.

Sizungumzii ngozi ya watu weusi, ambayo ni ngozi nzuri kama ngozi nyingine duniani. Ninazungumzia uchafu na uchafuzi wa miti, ambayo ilikuwa miti nyeusi, kijani kibichi, nyumba, na wanadamu, ambao ni Wazungu, ambao ngozi yao ilikuwa nyeusi kutokana na uchafuzi. Ni onyesho la kiada la ukosefu wa huduma ya ukomunisti kwa watu wake.

Huo ndio uchafuzi tunaouzungumzia. Sio uchafu mdogo unaoweza kukwangua, bali ufisadi unaoingia ndani ya moyo wa wanadamu. Tunatenda dhambi kwa sababu sisi ni wenye dhambi.

Kuna Mwanzo 6:5, kila wazo la wanadamu lilikuwa baya tu wakati wote. Huzuni njema. Wagalatia 5:19-21 inazungumzia matendo ya asili ya dhambi, matendo ya mwili.

Kwa hivyo, tofauti muhimu. Hatia na ufisadi, au hatia na uchafuzi wa mazingira. Hatia ni kategoria ya kisheria.

Rushwa na uchafuzi wa mazingira ni kategoria za maadili. Moja inatuweka katika hali ya kutoelewana na muumba wetu nasi tuna shida naye. Tumehukumiwa mbele zake.

Yohana 3-36, ghadhabu ya Mungu inabaki juu ya watu ambao hawajaokoka. Ufisadi, uchafuzi wa mazingira, tunatenda dhambi kwa sababu tumechafuliwa. Ndimi zetu zimechafuliwa, akili zetu zimeharibika na kuchafuliwa, na hivyo matendo yetu pia ni maovu.

Tukiendelea na maelezo mazuri ya hotuba ya Mahoney, dhambi ni chukizo la kibinafsi kwa Mungu wa Biblia na tabia yake ya haki. Nimeona baadhi ya watu ambao hawapendi wazo hili, lakini ni la kibiblia sana. Dhambi ya Isaya inaonekana wazi anapokutana na utakatifu wa Mungu, Isaya 6. Mimi ni mtu mwenye midomo michafu, na ninavutiwa na eneo analochagua . Ninaishi kati ya watu wenye midomo michafu, kwa maana macho yangu yamemwona Bwana wa utukufu.

Vivyo hivyo kwa Petro mbele ya Kristo. Cha kushangaza, katika mkusanyiko mkubwa wa samaki, ambao muda wake na wingi wake ni wa ajabu, Petro anasema, ondoka kwangu, Bwana, mimi ni mtu mwenye dhambi. Bwana, ni onyesho la nguvu yako, ninainama sasa mbele yako, lakini sasa, hapana, ni nini kilicho nyuma ya hili? Nyuma yake kuna utakatifu kama hisia ya kujitenga; kitamaduni, wanatheolojia wanapaswa kupata utakatifu kwa kufuata mwongozo wa Biblia kama kujitenga kwa Mungu nasi, na huo ni usafi wake wa maadili, na hilo linaweza kuwa nyuma yake, na pia ukweli kwamba Mungu ni sifa zake zote mara moja.

Na hivyo, udhihirisho wa nguvu unamfanya Petro kukiri dhambi yake mwenyewe, labda hata kwa kutokuamini kwake maneno ya Yesu. Na unajua, yeye ni, mimi ni mvuvi mtaalamu. Nimefanya hivi kwa miaka mingapi? Na utafanya hivyo tu, labda alifikiri hivyo na hakusema, lakini boom, nyavu zimejaa. Anajua kinachoendelea hapa.

Yule aliyesema, wekeni nyavu zenu upande wa pili wa mashua, alizungumza kwa mamlaka ya Mungu. Na Petro anatemeka, ambalo si jibu baya pia, kwa kweli. Dhambi haiwezi kupimika isipokuwa kwa kuzingatia tabia na sheria ya Mungu.

Dhambi ya James Orr ni tatizo la leo; katika 19:10, mwanatheolojia maarufu ambaye alifanya mengi mazuri aliandika hivyo; Orr aliandika kwamba dhambi, kwa maneno mengine, si tu maadili, bali ni dhana ya kidini ya kipekee. Dhambi ni uasi dhidi ya Mungu, ubadilishaji wa mapenzi ya kiumbe badala ya mapenzi ya muumba, na uasi

wa mapenzi ya kiumbe kutoka kwa Mungu. Ni uhusiano huu na Mungu unaofanya tendo baya kuwa sifa yake ya kipekee kama dhambi.

Zaburi 51:4, kwa hivyo ni katika mwanga wa tabia ya Mungu kama takatifu, iliyokamilishwa katika mafundisho ya Kristo katika kipengele cha upendo wa baba, na kuhusu mwisho wa Mungu kwa mwanadamu, ni kutoka kwa mitazamo hiyo tu ambapo ubora mbaya na ukubwa kamili wa matendo ya dhambi vinaweza kuonekana wazi. Sidhani kama tunaelewa ukubwa kamili wa matendo yetu ya dhambi. Kwa bahati nzuri, Mungu anaelewa, na bado anatupenda, na bado yuko katika neema, alimtoa Kristo kama mbadala wetu.

Kwa hivyo, dhambi ni mbaya sana na inapita taswira ya kibinadamu. Amina. Tunaweza kuhukumu makosa, unyanyasaji wa watoto, matumizi mabaya ya dawa za kulevya, vitendo vya vurugu visivyo na maana na vya kipumbavu, na ngono kutokana na muktadha wetu mdogo tu.

Jinsi zinavyoonekana kuwa mbaya kwetu, na jinsi matokeo yake yanavyoweza kuwa mabaya sana. Kadirio la Mungu kuhusu ubaya wa dhambi yetu linafanywa kuhusiana na utukufu wa utakatifu wake mwenyewe. Haki ni kiwango cha unyofu wa kimaadili ambacho Mungu anatarajia kutoka kwa watu wote.

Zaburi 96:10 na 13, Yeremia 9:24, ni utakatifu wa Mungu kama unavyotumika katika uhusiano wake na viumbe vyake vya maadili. Kwa hivyo, haki ni kipimo cha maadili anachotumia kutathmini matendo, maneno, na mawazo yetu yote. Na tena, tunaweza kusema pamoja na Isaya tumeangamia.

Loo, huo ndio utafiti wa mafundisho ya dhambi, ni ukumbusho wa mara kwa mara wa hitaji la neema. Ralph Venning, katika kazi yake ya kawaida kuhusu dhambi, alikuwa Mpuritan. Kitabu cha *The Plague of Plagues* kinabainisha uhusiano wa dhambi na utakatifu wa Mungu. Kinyume chake, kama Mungu alivyo mtakatifu, mtakatifu pekee, mtakatifu kabisa, na mtakatifu daima, vivyo hivyo dhambi ni dhambi, dhambi yote, dhambi pekee, dhambi kabisa, na dhambi daima.

Mwanzo 6:5, nukuu ya karibu. Kimsingi, kwa sababu ni kinyume cha Mungu, dhambi ni uovu mkuu. Kitabu chenye nguvu cha Ted Peter, sehemu zake ungefurahi, usingefurahi kwamba unasoma.

Dhambi, Uovu Mkubwa Katika Nafsi na Jamii, 1994. Nguvu, si dawa, bali magonjwa. Kwa sababu dhambi ni dhambi dhidi ya Mungu, ni uovu mkubwa.

Mwisho wa uovu wa dhambi hufichuliwa unapoonekana katika mwanga wa ufunuo mzima wa Biblia. Mfululizo wa vipimo utatusaidia kuona upotovu wa dhambi. Kwanza, kama tulivyoona, dhambi inaweza kupimwa kwa utakatifu wa yule ambaye tumemwasi.

Inamvunja muumba. Dhambi inamvunja muumba. Ndiyo maana watu hawapendi lugha hii.

Na siwalaumu. Na ni lugha ya kibinadamu, kwa hakika, lakini... Dhambi ni kinyume kabisa cha tabia ya Mungu ya maadili. Kisha, inapimwa kwa urefu ambao tumeanguka, haki kamilifu na furaha kamili ya Mungu ambayo Kristo alikuwa nayo, pamoja na kina ambacho tumefikia kama jamii.

Inakiuka kusudi la Mungu kwetu. Tatu, dhambi hupimwa kwa urefu ambao Baba alienda kutukomboa. Inakiuka jua msalabani.

Neema yake ni ya ajabu sana inapoonekana kutoka kwa mtazamo wa udhaifu wetu. Pamoja na hili, la nne, dhambi inaweza kupimwa kwa mwisho ambao tumeumbwa. Inakiuka mfano wa Mungu ndani yetu.

Kristo ndiye mbebaji wa sanamu, lakini sisi pia tuko hivyo. Tunafanyaje kuhusiana na kazi hiyo? Tumepungukiwa kiasi gani na hili? Nilidhani jamaa huyu alikuwa msomi. Anasikika kama mhubiri sasa.

Ameenda Medlin hapa mara kwa mara. Tano, tunaweza kupima giza la dhambi kwa hatima ambayo wanadamu walioanguka wanaelekea ipasavyo. Ufunuo 20:11 hadi 15, hilo linaitwa ziwa la moto.

Hatimaye, kipimo cha dhambi kutoka kwa mtazamo wa kimisionari ni kazi ambayo haijakamilika ambayo anawaita wawakilishi wake. Dhamira yetu ni kuwa wabebaji wa nuru katika ulimwengu wa giza, ulimwengu wa watu zaidi ya bilioni 7, ambao wengi wao wanaishi kila siku katika giza kamili la kiroho kwa sababu ya dhambi. Je, tumekaribia vipi kufikisha injili kwa watu zaidi ya bilioni 7 ambao sasa wanashiriki sayari hii? Baada ya kuandika na kuhariri vitabu kadhaa kuhusu kuzimu na kisha kimoja kuhusu umuhimu wa kufikisha injili kwa watu waliopotea kinachoitwa Faith Comes by Hearing, a Response to Inclusivism, kitabu kilichohaririwa na Morgan, bila shaka, kitabu hicho kinapinga inclusivism, mtazamo kwamba ingawa Yesu ndiye mwokozi pekee, unaweza kuokolewa naye bila kuamini injili katika maisha haya.

Hilo si sahihi. Ubaguzi ni sahihi, hata kama ukweli ungekuwa mgumu kiasi gani. Yesu ndiye mwokozi pekee, na mtu lazima aamini injili katika maisha haya.

Baada ya hapo, nilianza uwakilishi mdogo wa Transworld Radio, ambayo hutangaza injili ya kweli duniani kote kila siku katika sehemu nyingi. Nitasema hivyo. Ilinibidi kufanya jambo kwa sababu watu wanahitaji kusikia injili. Dhambi ni kipengele cha ulaghai katika uumbaji wa Mungu.

Augustine alielewa dhambi kama provatio boni , ukosefu wa mema. Kwa hivyo, mema yanatambulisha uumbaji wa Mungu. Mwanzo 1:4, 10, 12, 18, 21, 25, na 31.

Kwa Augustine, dhambi ni kukanusha wema huo. Dhambi haipo kweli bali huonekana bila wema. Kwa hivyo, dhambi si sifa ya ulimwengu ulioubwa.

Katika kazi yake, Jiji la Mungu, anaelezea maana yake kwa ukimya na giza. Anaandika, ananukuu, Ukimya na giza vinaweza kuonekana kwetu, na inaweza kuwa kweli kwamba ukimya huonekana kupitia masikio, na giza kupitia macho. Lakini ukimya na giza si mitazamo, si spishi, na kutokuwepo, lakini si spishi, si mitazamo, spishi, lakini kutokuwepo, provatio , ya mtizamo wowote.

Kwa hivyo, dhambi si kitu kilichoubwa na Mungu, bali ni kutokuwepo ndani ya mema aliyoyumba. Augustine's City of God, maandishi ya St. Augustine, Mababa wa Kanisa, 1952, sura ya 12, sehemu ya 7. Zaidi ya hayo, dhambi iliibuka kupitia chaguzi za makusudi zilizofanywa na viumbe ambavyo Mungu alikuwa ameviumba. Njia pekee ambayo dhambi huonekana katika uumbaji ni mlango wazi wa chaguo huru.

Kwa hivyo, dhambi ni kimelea, sifa hasi ambayo haina uwepo halisi katika ulimwengu ulioubwa lakini inachukua miundo ya maadili ambayo Mungu ameiweka. Katika hali kama hiyo ya wema, kimelea huhitaji mwenyeji kuishi. Vivyo hivyo, dhambi ni virusi vya maadili, na ipo tu katika muktadha wa makusudi mema ya Mungu.

Kazi ya Mahony inapenya, sivyo? Inachunguza. Inatupa chakula kingi cha kufikiria. Dhambi ni kushindwa kumwonyesha muumba kwa ulimwengu.

Mbingu na dunia zinaonyesha utukufu wa Mungu daima. Zaburi 19:1 hadi 6. Wanadamu ndio viumbe vya juu zaidi vya Mungu duniani, na wanashiriki jukumu la kueneza umaarufu wa Mungu wa utatu. Tunaungana na maumbile yote katika kutangaza maajabu ya Mungu wetu mkuu.

Tuna sura ya yule aliyetuumba, na kwa sababu ya sura ya pamoja, tumepewa mamlaka juu ya mpangilio ulioubwa. Gerhard von Raad anaona kwamba kazi hii tukufu inazingatia kazi hii tukufu. Kama vile wafalme wenye nguvu duniani, ili kuonyesha madai yao ya kutawala, hujenga sanamu yao wenyewe katika majimbo ya himaya yao ambapo hawaonekani kibinafsi, vivyo hivyo mwanadamu amewekwa duniani kwa mfano wa Mungu, kama nembo ya Mungu huru.

Kwa kweli yeye ni mwakilishi wa Mungu pekee, aliyeitwa kudumisha na kutekeleza dai la Mungu la kutawala dunia. Maelezo ya Gerhard von Rad kuhusu Mwanzo. Kama mwinjilisti, singeunga mkono kila kitu alichandika, ikiwa ni pamoja na maelezo hayo, lakini alikuwa mtu mwenye akili timamu na kiongozi katika maeneo tofauti ya masomo ya Agano la Kale.

Ingawa si mwinjilisti. Jukumu la wanadamu la kumfikiria Mungu kabla ya uumbaji lilivurugwa vibaya sana na anguko la Adamu. Kwanza, anguko hilo liliweka uumbaji wote nje ya usawa na muundo wa msingi wa maadili wa Mungu.

Warumi 8:20 Kwa maana viumbe vilitiishwa chini ya ubatili. Kusudi la awali la wenye sanamu ya Mungu lilikuwa kuwa watawala wema, si watawala wabaya. Athari kwa uumbaji kimazingira inashangaza.

Leon Morris anabainisha kwamba haina kusudi ambalo ilibuniwa; haina kusudi. Badala ya kuwa chanzo cha furaha ya milele, uumbaji unapingana nasi. Paulo anaendelea kuelezea matarajio yanayomkumba uumbaji kwa kutarajia kufunuliwa kwa wana wa Mungu.

Mstari wa 19. CS Lewis anaelezea hili vizuri sana katika mfululizo wake, *The Chronicles of Narnia*, ambapo kurudi kwa watawala wa kibinadamu pamoja na Aslan kunarejesha Narnia. Kuharibika kwa picha hiyo na anguko la Adamu pia kulileta anguko la kijamii.

Mizunguko mitatu ya tamaduni zinazoibuka za wanadamu katika Mwanzo 4 hadi 11 ilifichua vurugu na ukosefu wa haki wa ulimwengu ulioanguka. Maendeleo katika utengenezaji wa vifaa na ufugaji wa wanyama yanageuzwa kuwa shughuli za ubinafsi. Paul Jewett anasema, nukuu, kwamba sio tu kwamba kuongezeka kwa mauaji hufuata mara moja matumizi ya vyuma, lakini pia jiji ambalo lilikuwa ishara ya maisha mapya, 4:17 ya Mwanzo, hivi karibuni linakuwa jiji lenye mnara unaoashiria tamaa ya kibinadamu inayojifikia kupita kiasi.

Funga nukuu. Paul Jewett na Marguerite Schuster, mwanafunzi wake. Sisi ni nani, utu wetu kama binadamu, 1996.

Kazi ya waumini kama wabebaji wa sanamu waliorejeshwa bado ni utekelezaji wa utawala katika nyanja mbili za kimkakati. Kwanza, tuko chini ya agizo la kitamaduni linalotegemea Mwanzo 1:28. Mwanzo 1:28. Familia, kanisa, serikali ya kibinadamu, biashara, kilimo, elimu ni njia ambazo utukufu wa Kristo unaonyeshwa. Ni jukumu letu kufuatilia utukufu wake katika maeneo haya yote.

Paulo anaandika katika 2 Wakorintho 10:5, “tunaangusha mawazo na kila kitu kilicho inuka, kijiinuacho juu ya elimu ya Mungu; na tukiteka nyara kila fikira ipate kumtii Kristo.”

Kenneth Myers anaandika kwamba mwanadamu alifaa kwa agizo la kitamaduni. Akiwa mbebaji wa mfano wa Mungu aliyemuumba, hangeweza kuridhika mbali na shughuli za kitamaduni. Hapa ndipo asili ya utamaduni wa mwanadamu katika utukufu na uwezekano usio na doa.

Haishangazi kwamba wale wanaoona ukombozi wa Mungu kama mabadiliko ya utamaduni wa binadamu wanauzungumzia kwa maana ya uumbaji upya. Kenneth Myers, watoto wote wa Mungu, na viatu vya suede ya bluu. Agizo la kitamaduni ni mvuto mtupu bila kazi nyingine muhimu tuliyo nayo kama wabebaji wa picha.

Utamaduni unaobadilisha huanza na kubadilisha mioyo ya wenye dhambi. Injili ya Kristo ina nguvu hiyo ya ukarabati. Ingawa kipaumbele kiko chini ya Agizo Kuu, jukumu letu kwa viumbe vyote liko wazi.

Dhambi hualika ghadhabu ya Mungu. Warumi 1:18 inatangaza waziwazi, kwa maana ghadhabu ya Mungu imefunuliwa kutoka mbinguni dhidi ya uasi wote na uovu wa wanadamu waipingao kweli kwa uovu.

Funga nukuu. Ghadhabu ya Mungu ni usemi wa utakatifu wake au usafi wa kimaadili. Kwa hivyo, ghadhabu yake ni ghadhabu yake takatifu ya asili na upinzani uliowekwa dhidi ya utakatifu wake dhidi ya dhambi, ambao, kwa sababu yeye ni mwadilifu, hujidhirisha katika adhabu ya kimahakama.

Theolojia Mpya ya Kimfumo ya Robert Raymond, 1998. Martin Luther aliandika, chanzo cha ghadhabu ya Mungu ni ukweli kwamba wanadamu ni waovu kabisa na wasiomcha Mungu katika maisha na tabia zao. Na hiyo ndiyo inayoshusha ghadhabu ya Mungu.

Mwanadamu hamjui Mungu na anamdharau. Hii ndiyo chemchemi ya uovu wote, chachu inayozaa dhambi, shimo la kuzimu la uovu, tunaweza hata kusema. Ni maovu gani ambayo yatakuwepo ambapo Mungu hajulikani na kudharauliwa? Kama vile dhambi yote inavyo vipengele hasi, visivyojali, na vyema vya utendaji, inakaribisha mwitikio hasi na chanya kutoka kwa Mungu.

Katika Mathayo 25:41, Yesu anaelezea hukumu ya mwisho ya waliopotea. "Kisha atawaambia na wale walioko mkono wake wa kushoto, Ondokeni kwangu, mliolaaniwa, mwende katika moto wa milele ulioandaliwa kwa ajili ya Ibilisi na malaika zake."

Kipengele hasi ni kuondolewa kwa mwenye dhambi kwa neema na uwepo wote wa Mungu milele. Ninapaswa kuongeza uwepo wake wenye baraka na neema milele. Ondoka kwangu, Yesu alisema.

Huu ndio uhaba wa mwisho, uondoaji wa mwisho wa wema na waliobarikiwa. Wenye dhambi wameishi na hamu ya kutokuwepo kwa Mungu, na sasa wanatamani. Miller Erickson anafafanua mazungumzo kati ya Mungu na mwenye dhambi.

"Dhambi ni kile ambacho mwanadamu humwambia Mungu katika maisha yake yote: nenda zako, niache peke yangu. Kuzimu ni kauli ya mwisho ya Mungu kwa

mwanadamu, unaweza kupata matakwa yako. Ni Mungu anamwachia mwanadamu mwenyewe, kama mwanadamu alivyochagua."

Funga nukuu. Millard Erickson, Je, Kuzimu Ni Milele? Bib Sac, 1995. 259 na inayofuata.

Tazama pia Christopher Morgan na Robert Peterson, Wahariri, *Hell Under Fire, Modern Scholarship Reinvents Eternal Adhabu*, Zondervan, 2004, ambayo tuliteuliwa kwa Kitabu cha Mwaka. Sikushinda, lakini hiyo ilikuwa uteuzi mzuri, lazima niseme. Jibu la pili ni utekelezaji chanya wa adhabu.

Yesu alisema, "Wanadamu huasi waziwazi na kukiuka mapenzi ya Mungu ya kimaadili. Kwa hivyo, Bwana Mwenye Enzi Kuu ndiye anayeanzisha adhabu."

Tukio la hukumu ya mwisho ya wanadamu katika Ufunuo 20:11 hadi 15, linaonyesha tukio lile lile. Hakimu akiwa kwenye kiti cha enzi, hakimu akiwa amesimama mbele yake, na hukumu katika ziwa la moto. Wanatupwa mbali na uwepo wake na kuadhibiwa milele katika ziwa hilo la moto.

Msalaba wa Kristo unatoa uhakika wa Mungu kuondoa uwepo wake na kuwaadhibu wenye dhambi. Kama hakumhurumia mwanawe mwenyewe, je, atawahurumia wale wanaomchukia? Jibu pekee la Mungu mtakatifu kwa dhambi ni hukumu. Venning anaona, akinukuu, jehanamu ya uovu ni nini ambayo lazima iwe ambayo hakuna mtu isipokuwa Mungu anayeweza kuifuta na kuisafisha? Je, ni jehanamu ya uovu gani ambayo lazima iwe ambayo hakuna mtu isipokuwa Mungu anayeweza kuifuta na kuisafisha? Dhambi ni ya udanganyifu.

Dhambi ni ngumu. Haiji kama kiumbe mbaya na kusema, Mimi ni dhambi, nitakupata . Hapana, inakuja kama kiumbe mzuri na inajaribu kutudanganya.

Commented [TH1]:

Katika Mathayo 7, tunamwona Yesu akitumia ucheshi. Wakati mwingine, ama unacheka au unalia katika kushutumu kwake unafiki.

Mathayo 7, tatu hadi tano. Kwa nini unaona kibanzi kilicho jichoni mwa ndugu yako, lakini hukioni boriti iliyo jichoni mwako? Au unawezaje kumwambia ndugu yako, ngoja nikutoe kibanzi hicho jichoni mwako, wakati mna boriti jichoni mwako? Mnafiki wewe. Kwanza, toa boriti jichoni mwako, ndipo utakapooona waziwazi ili kukitoe kibanzi jichoni mwa ndugu yako.

Ni picha ya kuchekesha kwa sababu unaweza kufikiria mtu akiwa na boriti jichoni mwake? Popote anapogeukia, anawagonga watu wengine. Ni upuuzi. Unawezaje kutoona boriti jichoni mwako? Na bado tunafanya kitu kile kile ambacho sitiari hii inaelekeza.

Tuna haraka kupata makosa kwa wengine, hata wadogo, tukipuuza makosa makubwa ndani yetu. Je, ni lazima iwe kosa lile lile? Ningesema si hasa. Lakini wakati mwingine, hata hivyo ni kweli.

Hapana, Yesu anasema, ungama, shughulikia dhambi yako mwenyewe, kisha jaribu kumsaidia ndugu au dada. Waebrania 3:12 hadi 14 inasema waziwazi. Au inaonyesha jinsi dhambi ilivyo ya udanganyifu.

Bila shaka, haya yote ni utambulisho wa kibinadamu, lakini pia ni utambulisho wenye nguvu. Waebrania 3. Katika muktadha, mwandishi wa Waebrania analaani uasi wa dhambi na kutoamini kwa Waisraeli jangwani. Jihadharini, ndugu.

Waebrania 3:12. Asije akawako yeyote miongoni mwenu moyo mwovu na usioamini, unaomfanya aache Mungu aliye hai. Bali mwonyane kila siku, maadamu iitwapo leo.

Hiyo ni nukuu kutoka Agano la Kale. Kutoka Zaburi. Zaburi 95.

Hiyo ni sahihi. Zaburi 95:7 hadi 11. Matumizi hayo ya neno leo.

Mwonyane kila siku mradi tu iitwayo leo ili yeyote kati yenu asifanywe mgumu kwa udanganyifu wa dhambi. Msidanganyike. Dhambi ipo tayari kutupata.

Inataka kutukwamisha. Inataka kutupeleka mbali na Bwana. Katika chuo cha Biblia, tulikuwa na wahubiri tofauti waliokuja, na ilikuwa kundi kubwa la watu.

Na jamaa huyu mahususi, ambaye nitamnukuu, hakuwa mfafanuzi mzuri au mwanatheolojia mkubwa—aina ya mtu wa kawaida tu aliyempenda Bwana katika neno lake. Kwa hivyo, simdharau kwa njia yoyote.

Na kati ya wale wote ambao labda walikuwa wasomi zaidi kuliko yeye, sikumbuki maneno yao. Lakini siwezi kuyatoa maneno yake kutoka kwenye noggin yangu. Ama anasema, kitabu hiki, akimaanisha Biblia, kitakuepusha na dhambi, au dhambi itakuepusha na kitabu hiki.

Jamaa huyo ameenda Medlin tu, sivyo? Wow. Tunahitaji uwajibikaji na Wakristo wengine. Na rafiki wa kibinafsi, labda, au mwanafamilia.

Tunaweza kutiana moyo na kuonyana kila siku ili hakuna hata mmoja wetu, waandishi wa Waebrania, anayependezwa na kila mmoja wa wasomaji wake anapoandika dhidi ya uwezekano wa uasi. Ni mada katika kitabu hiki, ikiwa ni pamoja na hapa, kwamba hakuna hata mmoja wenu anayeweza kuwa mgumu kwa udanganyifu wa dhambi. Sitaki kupuuza Agano la Kale.

Na Yeria, bila shaka, ana neno maarufu kuhusu hili. Yeria 17:9. Moyo ni mdanganyifu kuliko vitu vyote, una ugonjwa wa kufisha. Kwa hivyo uko katika hatari kubwa ya kushawishiwa na dhambi.

Nani awezaye kuelewa? Sijui ni kwa nini mstari unaofuata mara nyingi huachwa. Mimi, Bwana, huchunguza moyo na kujaribu akili. Bwana anaelewa.

Bwana anajua. Na kwa wale walio wake, amewapa Roho wake. Na inawezekana katika Kristo kutokuwa bila dhambi katika maisha haya, lakini hakika kushinda.

Tutarudi baada ya mapumziko, Bwana akipenda, na katika hotuba yetu ijayo, tutamalizia maelezo haya ya dhambi kutoka kwa Neno la Mungu tunapoendelea kuanzisha mafundisho ya Hamartiolojia.

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Mafundisho ya Ubinadamu na Dhambi. Hii ni kipindi cha 11, Maelezo ya Kibiblia kuhusu Dhambi Yanaendelea.